

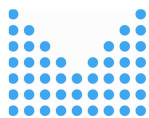
NOVELA ZÁKONA O OBECNÍ POLICII A HLAVNÍ ZMĚNY OPROTI STÁVAJÍCÍ PRÁVNÍ ÚPRAVĚ

Parlament ČR přijal nový zákon o Policii ČR a zákon č. 274/2008 Sb. tzv. změnový zákon, které již byly podepsány prezidentem. V rámci změnového zákona byla rovněž vypracována velká novela zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obecní policii“), která nabude účinnosti k 1.1.2009. Tato novela zákona o obecní policii reaguje na skutečnost, že od roku 1995 jsou neustále rozšiřována oprávnění obecní policie, resp. strážníků a přitom právní úprava, která již není v mnoha ohledech dostačující, je v podstatě totožná jako v roce 1992, kdy obecní policie začaly být zřizovány. Na základě této skutečnosti novela zákona o obecní policii reflektuje na potřeby změn, které vyplynuly v průběhu patnáctileté existence obecních policií v České republice.

NEJDŮLEŽITĚJŠÍ ZMĚNY:

1) Možnost uzavření veřejnoprávní smlouvy o poskytnutí strážníků pro období krizového stavu

Obce budou nově disponovat možností uzavřít veřejnoprávní smlouvu o poskytnutí strážníků pro období krizového stavu. Tuto smlouvu bude oprávněn uzavřít starosta obce, na jejímž území je vyhlášen krizový stav se starostou jiné obce o poskytnutí strážníků. Tato veřejnoprávní smlouva bude muset obsahovat zejména a) názvy obcí, které jsou účastníky veřejnoprávní smlouvy, b) právní titul pro uzavření veřejnoprávní smlouvy, c) počet poskytnutých strážníků, d) časový úsek, na který jsou strážníci poskytnuti, e) vymezení konkrétních úkolů plněných poskytnutými strážníky.

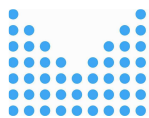

Starosta obce, na jejímž území je vyhlášen krizový stav, bude mít povinnost informovat před použitím poskytnutých strážníků hejtmána kraje, na jehož území se obec nachází. Rovněž bude řídit činnost poskytnutých strážníků, pokud se starostové dotčených obcí nedohodnou jinak. Písemné potvrzení, kterým se strážníci budou prokazovat na území obce, kde je vyhlášen krizový stav, musí obsahovat identifikační číslo strážníka, název obce, k níž je strážník v pracovním poměru a informaci o dohodě starostů podle zákona o obecní policii. Platnost písemného potvrzení skončí dnem skončení krizového stavu.

Rozdíl oproti současné právní úpravě spočívá v možnosti obce, která zřídila obecní policii, pomoci jiné obci kdekoliv v České republice při vzniku krizových situací. Aktuální veřejnoprávní smlouvy uzavírané v oblasti obecní policie jsou založeny na konstrukci, kdy obce se musejí nacházet na území jednoho kraje a navíc jedna ze smluvních stran nesmí mít zřízenou obecní policii. Tato forma spolupráce obcí při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku byla koncipována zejména pro ty situace, kdy vnitřní bezpečnost státu není přímo a výrazně ohrožena. Pokud však dojde k vyhlášení krizového stavu, splnění výše zmíněných podmínek současné veřejnoprávní smlouvy je brzdou účinné a rychlé vzájemné pomoci obcí.

2) Zaměstnanci obce zařazení do obecní policie

Dochází k rozdělení zaměstnanců obce zařazených do obecní policie na strážníky, čekatele (strážník, který doposud neabsolvoval zkoušku z odborné způsobilosti a není držitelem osvědčení) a ostatní zaměstnance (technickohospodářští pracovníci, obsluhy kamerových systémů apod.) s tím, že čekatelé a ostatní zaměstnanci obecní policie nebudou moci vykonávat oprávnění strážníka a prokazovat příslušnost k obecní policii. Tímto rozdělením

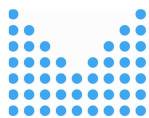
dojde k odstranění problémů na straně veřejnosti, na koho a v jakém rozsahu se mohou obrátit se žádostí o pomoc.

3) Vymezení věcné působnosti

Nová právní úprava stanoví rozsah úkolů obecní policie taxativním výčtem, což plně koresponduje s požadavkem právní jistoty jak samotných strážníků obecní policie, tak osob, vůči kterým realizují opatření, zákroky, úkony. Věcná působnost obecní policie bude rozšířena oproti stávající tak, že obecní policie při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku a plnění dalších úkolů podle tohoto nebo zvláštního zákona

- a) přispívá k ochraně a bezpečnosti osob a majetku,
- b) dohlíží na dodržování pravidel občanského soužití,
- c) dohlíží na dodržování obecně závazných vyhlášek a nařízení obce,
- d) se podílí v rozsahu stanoveném tímto nebo zvláštním zákonem na dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích,
- e) se podílí na dodržování právních předpisů o ochraně veřejného pořádku a v rozsahu svých povinností a oprávnění stanovených tímto nebo zvláštním zákonem činí opatření k jeho obnovení,
- f) se podílí na prevenci kriminality v obci,
- g) provádí dohled nad dodržováním čistoty na veřejných prostranstvích v obci,
- h) odhaluje přestupky a jiné správní delikty, jejichž projednávání je v působnosti obce,
- i) poskytuje za účelem zpracování statistických údajů Ministerstvu vnitra (dále jen „ministerstvo“) na požádání údaje o obecní policii.

5) Podmínky vzniku, trvání pracovního poměru strážníka

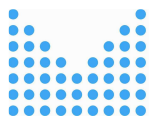

Dochází k rozšíření podmínek, které musí občan splnit, pokud se chce stát strážníkem obecní policie. Ke stávajícím podmínkám bezúhonnosti, občanství ČR a osvědčení o splnění stanovených odborných předpokladů, jsou přidány zdravotní způsobilost, dosažení středního vzdělání s maturitní zkouškou a spolehlivost.

V současné době musí uchazeč o zaměstnání strážníka prokazovat spolehlivost čestným prohlášením, které nesmí být starší 3 měsíců a strážník prokazuje spolehlivost čestným prohlášením vždy k 31. prosinci kalendářního roku. Spolehlivost však není zákonnou podmínkou pro výkon povolání strážníka, neboť není uvedena v § 4 odst. 1, kde jsou uvedeny podmínky, které musí splnit občan, aby se mohl stát strážníkem obecní policie.

Za spolehlivou nebude od **1.1.2009** považována osoba, která byla v posledních 3 letech opakovaně pravomocně uznána vinným z přestupku

- a) na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi,
- b) na úseku obrany České republiky,
- c) proti veřejnému pořádku,
- d) proti občanskému soužití,
- e) proti majetku,
- f) na úseku zemědělství, myslivosti a rybářství spáchaný tím, že úmyslně neoprávněně zasáhla do výkonu práva myslivosti nebo do výkonu rybářského práva anebo úmyslně lovila zvěř nebo chytala ryby v době hájení.
- g) na úseku všeobecné vnitřní správy spáchaný tím, že porušila povinnost nebo nedodržela zákaz stanovený právními předpisy na úseku zbraní a střeliva podle zvláštního právního předpisu, nebo
- h) podle § 28 odst. 1 nebo 2 (porušení oznamovací povinnosti zahájení trestního stíhání nebo pravomocného uznání osoby vinnou ze spáchaní přestupku), jestliže její jednání, kterým spáchala přestupek, je v rozporu s posláním strážníka podle tohoto zákona.

Podmínky zdravotní způsobilosti a zejména seznam nemocí, vad nebo stavů, které vylučují nebo podmiňují zdravotní způsobilost k výkonu práce strážníka, stanoví ministerstvo v dohodě s Ministerstvem zdravotnictví vyhláškou, která je v současné době v mezirezortním připomínkovém řízení a měla by nabýt účinnosti rovněž k 1.1.2009.

6) Odborné předpoklady, zkoušky z odborné způsobilosti a osvědčení

V oblasti odborných předpokladů dochází novelou k jejich rozšíření, neboť současný stav již neodpovídá aktuálnímu rozsahu oprávnění obecní policie resp. strážníka. Proto musí být podmínky ověřování odborné způsobilosti před zkušební komisí ministerstva zpřísněny. Podstatnou změnou bude skutečnost, že pokud čekatel nebo strážník ani při druhém opakování zkoušky neuspěje, ministerstvo stanoví termín další zkoušky nejdříve po uplynutí 12 měsíců ode dne konání poslední neúspěšné zkoušky a platnost osvědčení zaniká.

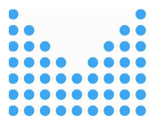
Osvědčení bude nově vydávat pro strážníky z celé České republiky ministerstvo namísto krajů.

7) Oprávnění a povinnosti strážníka

Novelou zákona o obecní policii bude přidán jeden důvod, pro který strážník není povinen provést zákrok nebo úkon k plnění úkolů podle zákona o obecní policii nebo zvláštního zákona, a to jestliže je zřejmé, že zákrok nebo úkon nemůže úspěšně dokončit.

Obecně se v současné právní úpravě rozsah oprávnění strážníků jeví jako dostatečný a odpovídá jejich hlavnímu úkolu – zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku. Tudíž objektivně neexistovala potřeba je novelou dále rozšiřovat.

8) Přístup obecní policie do informačních systémů

Novela zákona o obecní policii jednoznačně upravuje, do jakých informačních systémů má obecní policie přístup a pravidla této činnosti. Obecní policie je v rozsahu nezbytném k plnění svých úkolů podle tohoto nebo zvláštního zákona oprávněna vyžadovat poskytnutí údajů z informačních systémů

a) policie o

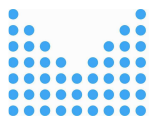
1. hledaných a pohřešovaných osobách a věcech,
2. odcizených motorových vozidlech a odcizených registračních značkách motorových vozidel,
3. totožnosti osob, které byly předvedeny na policii podle § 13 odst. 1 až 3 nebo omezeny na osobní svobodě podle § 76 odst. 2 trestního řádu,

b) obecních úřadů obcí s rozšířenou působností o

1. totožnosti provozovatele motorového nebo přípojného vozidla, kterým byl na území obce spáchán přešupek,
2. řidiči, který je podezřelý ze spáchání přešupku na území obce,
3. osobě mladší 18 let, které se poskytuje sociálně-právní ochrana dětí podle zvláštního právního předpisu,
4. totožnosti občana obce, kde obecní policie plní úkoly podle tohoto nebo zvláštního zákona,

c) obecních úřadů o

1. psech přihlášených podle zvláštního právního předpisu u správce místního poplatku ze psa, o jejich držitelích a o uhrazení místních poplatků ze psa v rozsahu nezbytném k provádění kontroly dodržování obecně závazné vyhlášky obce o místním poplatku ze psů,
2. povoleních ke zvláštnímu užívání pozemních komunikací na území obce,

3. povoleních ke zvláštnímu užívání veřejného prostranství v obci v rozsahu nezbytném k provádění kontroly dodržování obecně závazné vyhlášky obce o místním poplatku za užívání veřejného prostranství.

Od 1.7.2010 nabývá účinnosti novela zákona o obecní policii, která k dosavadním oprávněním obecní policie, ve vztahu k informačním systémům, přidává možnost přístupu obecní policie do informačních systémů Ministerstva a Policie. Obecní policie je tedy v rozsahu nezbytném k plnění svých úkolů podle tohoto nebo zvláštního zákona dále oprávněna vyžadovat poskytnutí údajů z informačních systémů

- ministerstva o

číslích, popřípadě sériích ztracených, odcizených, zničených nebo neplatných občanských průkazů a datu ohlášení jejich ztráty, odcizení nebo zničení,

- ministerstva nebo policie:

1. základního registru obyvatel,
2. agendového informačního systému evidence obyvatel,
3. agendového informačního systému cizinců
4. registru rodných čísel o fyzických osobách, kterým bylo přiděleno rodné číslo, avšak nejsou vedeny v informačních systémech uvedených v bodech 2 a 3.

9) Působnost Ministerstva vnitra

Novela nově definuje působnosti a pravomoci ministerstva (koordinační, dozorová a sankční) v oblasti obecní policie. Nově bude tedy ministerstvo oprávněno vyžadovat od obce poskytnutí údajů potřebných pro výkon dozoru. Ministerstvo stanoví vyhláškou rozsah statistických údajů a způsob jejich poskytování.